

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

15. ČÍSLO / XXXII. ROČNÍK

24 Kč • 1,00 €

14. DUBNA 2024

Z obsahu:

O lakomství

Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 24. ledna 2024,
Řím, aula Pavla VI.
- strana 2 -

Svatý Galdin

Libor Rösner
- strana 4 -

Maria a zmrtvýchvstání

Sv. Jan Pavel II.
- strana 6 -

V Evropě vzrostl dovoz zbraní

Roberto Paglialonga,
L'Osservatore Romano
- strana 7 -

Čistota a majetek

Ct. Fulton J. Sheen
- strana 8 -

Arcibiskup Josef Nuzik:

„Hlas obětí
je pro mě důležitý“
- strana 10 -

Krise v Etiopii:

Nárek dětí zatím naráží
na hluchotu světa
- strana 11 -

Heřman Josef (27)

Wilhelm Hünermann
- strana 13 -

Katherine Sanders: Kristus a bohatý mladík

Svatý Galdin

V minulém díle seriálu o světcích jsme zmínili, že sv. Walter ze sv. Martina v Pontoise byl jedním z posledních, kdo byl uznán za svatého na základě slavné translace ostatků, a že počínaje rokem 1170 si papež Alexandr III. vyhradil právo kanonizovat pro sebe a své nástupce. Dnešní světec - sv. Galdin - je pro změnu jedním z prvních, koho Alexandr III. takto za svatého ze své moci prohlásil.

Svatý Galdin se narodil ve městě sv. Ambrože - v lombardském Miláně. Rok jeho narození není znám, udává se přelom 11. a 12. století. Pocházel z rodiny della Sala a to byla vcelku příznivě situovaná nižší šlechta. Nevíme toho moc o jeho životě předtím, než se dostal do víru dějin, nevíme ani, zda se na kněžskou dráhu vydal o vlastní vůli, nebo jej k tomu předurčil jeho otec, nebo zda se obě možnosti slily v jedno.

Každopádně víme, že byl arcijáh-nem v roce 1159, kdy zemřel papež Hadrián IV. Při nové volbě 7. září dostal nejvíce hlasů kardinál Roland, který ale papežem být nechtěl. To jeho protikandidát Oktavianus po Petrově primátu tak prahнул, že z něj papežský purpur strhl, a ačkoli mu ho jeden ze senátorů vytrhl z rukou, Oktavianův kaplan přes ramena svého pána přehodil jiný, už připravený purpurový plášť. Scéna dostala komický náboj, poněvadž mu ho přes ramena přehodil opačně. Smích přítomné ovšem záhy přešel, neboť do Svatopetrského chrámu vkročilo vojsko a začalo Oktavianovi holdovat jakožto novému papeži. Spolu s vojáky i někteří duchovní a senátoři.

Roland musel spolu se svými věrnými zmizet, aby si zachránil život. Až 20. září byl přítomnými věrnými kardinály v Nímě nedaleko Říma oficiálně korunován za hlavu církve. Vybral si jméno Alexandr III. Arcijáhen Galdin byl u toho.

Situace ovšem nepřestávala být vážná, Viktor IV., jak si nechal vzdoropapež od své „koronovace“ proradnými kardinály 4. října říkat, nehodlal přihlížet tomu, jak si právoplatně zvolený Alexandr III. nárokuje právo na Petrův stolec. Měl na své straně hodně vlivných lidí, razil totiž cestu benevolence a přivíráni obou očí na různé zlořády, kdežto ctnostný Alexandr III. bazíroval na církevním učení bez ústupků.

Měl na své straně i nejmocnějšího muže tehdejší Evropy - císaře Fridricha Barbarossu, jenž Alexandrovu volbu neuznal a tituloval ho „kancléřem Rolandem“. Oblehl proto mocné město Milán, které ústy svých církevních představitelů stálo za Alexandrem III. Galdin, důvěrník arcibiskupa Umberta I. de Pirovano, dokonce věrnost papeži deklaroval veřejně. Fridrich Milán i s pomocí českých oddílů, které se zde nechvalně vyznamenaly svou krutostí, roku 1162 dobyl a srovnal ho se zemí. Galdin „nepřevlékl kabát“, ale spolu se svým arcibiskupem následoval Alexandra III. do dobrovolného exilu. V něm Umberto roku 1166 zemřel. Alexandr, jehož Galdin následoval postupně do Francie, na Sicílii a do Říma, jmenoval věrného arcijáhna Umbertovým nástupcem a osobně ho na arcibiskupa vysvětil. Rok předtím mu dokonce udělil kardinálský klobouk, přičemž za titulární kostel, který každému kardinálovi přináležel, mu určil římskou baziliku sv. Sabiny.

Milán přivítal Galdina při jeho pozdějším návratu jako ztraceného syna. Když vjížděl do města, přišlo mu naproti snad

Svatý Galdin

celé město. Přijížděl sem nejen jako nový arcipastýř, nýbrž i jako papežský legát pro celou Lombardii. Galdina čekalo množství práce, Lombardie i samotný Milán byly po válkách s Barbarossou, kterého se podařilo z Lombardie vystrnadit, povážlivě zpustošeny. Pustil se hned do práce. Mnoho kostelů a klášterů bylo v troskách, stejně jako nespočet domů, takže tisíce lidí neměly kde bydlet. O ty se snažil Galdin postarat v první řadě, zakládal tudíž útulky a špitály, určené i pro ty, kteří byli postiženi některou z chorob, které šly v patách válečným střetům. Pomáhal hojně i těm, kteří skončili ve vězení za nesplacené dluhy - vyplácel je, aby se mohli dostat na svobodu. Přípomínkou jeho charitativní činnosti je tzv. „chléb sv. Galdina“, rozdáváný chudým a vězňům. Galdin ve své době totiž rozjel monumentální potravinovou výpomoc těm, kteří při válkách přišli o vše. „*Iste tady jen proto, abyste sloužili chudým,*“ říkával svým správcům.

Zároveň bylo potřeba udržet, resp. napravovat poklesky všeho druhu, které se taktéž vyrojily jako nutné zlo spjaté s válčením. Usiloval o čistotu víry a vypořádával se s heretickými proudy, jež v Lombardii nacházely živnou půdu. Jmenoval několik nových biskupů, např. v Turíně, Cremoně, Bressii či Vercelli, a vybíral přitom muže, jimž mohl důvěřovat; zároveň sesadil všechny kněze, které vysvětil a na jejich posty dosadil vzdoropapež Viktor IV. Arcibiskup Galdin tak obnovil víru, stejně jako obnovoval pobožené chrámy, mnohé i díky pomoci milánských šlechticů, jež na výstavbu svatostánků věnovaly klenoty zachráněné před drancováním císařských vojsk.

Zemřel 18. dubna 1176 ve chvíli, když před naplněnou milánskou bazilikou sv. Tekly pronášel kázání namířené proti albigenským. Pohřben byl přímo pod hlavním oltářem milánské katedrály.

V roce 1847 postavili Milánští podél vstupní cesty tři triumfální oblouky věnované třem svým největším arcibiskupům. Jeden je zasvěcen sv. Ambrožovi, druhý sv. Karlu Boromejskému a třetí sv. Galdinovi.

Přídomek „svatý“ nosí díky Alexandru III., jenž mu ho během svého pontifikátu udělil jako jednomu z prvních, jak již bylo uvedeno výše.

Maria a zmrtychvstání

Ve velikonoční době se křesťanské společenství obrací na Marii tím, že ji vyzývá k radosti: „Raduj se, nebes Královno, aleluja!“ Vzpomíná tak na radost, kterou prožívala Maria po Ježíšově zmrtychvstání, a prodlužuje tak dobu radosti, kterou jí zvěstoval anděl, když se stala příčinou radosti celého lidského pokolení.

Po uložení Ježíše do hrobu zůstala Maria sama, aby v sobě uchovávala plamen víry a připravila se na nejradostnější a nepřekvapivější zvěst o zmrtychvstání. Očekávání prožívané o Bílé sobotě je nejvyšším bodem víry Matky Páně: v temnotě, která zahalila celý vesmír. Odevzdala se zcela Bohu, Pánu života, a očekávala splnění božských zaslíbení.

Evangelia hovoří o různých zjeveních Zmrtychvstalého, nikoliv však o Ježíšově setkání s jeho Matkou. Toto mlčení nemůže vést k závěrům, že Kristus se Marii neukázal; naopak, je pro nás výzvou, abychom hledali důvody, proč tomu tak v evangeliích je. Za jeden z předpokladů takového „opomenutí“ by bylo možno pokládat odůvodněnou skutečnost, že to, co bylo nutné pro naši vědomost ve věci spásy, bylo svěřeno slovu *vyvolených Božích svědků*, tj. apoštolů, kteří pak s *velkou silou* vydávali svědectví o zmrtychvstání Páně. Dříve než se ukázal Zmrtychvstalý zbožným ženám, aby jim při tom uložil vnitrocírkevní posláni: „*Jděte a oznamte mým bratřím, aby šli do Galileje, tam mě uvidí.*“ (Mt 28,10)

Jestliže autoři Nového zákona nemluví o setkání Matky se zmrtychvstalým Synem, bylo tomu snad proto, že takové svědectví by mohlo být ze strany těch, kteří

Alexandr Andrejevič Ivanov (1806-1858):
Zjevení Krista Marii Magdaleně

popírají Pánovo zmrtychvstání, považováno za příliš zaujaté, a tedy nevěrohodné. Evangelia naopak uvádějí malý počet Ježíšových zjevení, který určitě není úplný, pokud jde o čtyřicet dní po Velikonicích. Svátý Pavel připomíná zjevení *více než pět stům bratří najednou* (1 Kor 15,6). Jak zdůvodnit, že tento všeobecně známý fakt evangelisté neuvádějí, i když byl nesporně výjimečný?

Je to evidentní znamení, že jiná zjevení Zmrtychvstalého, mezi značným počtem notoricky známých zjevení, nejsou zaznamenána. Jak by mohla zůstat svatá Panna, přítomná v prvním společenství mezi učedníky, vyloučena z počtu těch, kteří potkali jejího božského Syna zmrtychvstalého?

Je dokonce oprávněné domnívat se, že Maria byla první osobou, které se Ježíš po zmrtychvstání ukázal. Nemohla její nepřítomnost mezi ženami, které šly za úsvitu ke hrobu, právě představovat náznak skutečnosti, že se již setkala s Ježíšem?

Tato úvaha by mohla být potvrzena také tím, že prvními svědky zmrtychvstání byly podle Ježíšovy vůle právě ty ženy, které zůstaly věrně u paty kříže, a tedy i pevné ve víře.

Jedné z nich, Marii Magdaleně, svěřuje totiž Ježíš poselství, aby je předala apoštolům. I tato okolnost souhlasí s předpokladem, že Ježíš se ukázal nejdříve své Matce, která zůstala nejvěrnější a ve zkoušce zachovala neporušenou víru.

Konečně charakter jedinečné a zvláštní přítomnosti svaté Panny na Kalvárii a její dokonalá jednota se Synem v utrpení kříže vyzvedávají, jak se zdá, i její zcela jedinečnou účast na tajemství zmrtychvstání. Jelikož je obrazem a vzorem církve, která očekává Zmrtychvstalého a která se s ním setká v průběhu velikonočních zjevení ve skupině učedníků, zdá se zcela rozumné mít za to, že Maria měla kontakt se zmrtychvstalým Synem, aby se mohla těšit v plnosti z velikonoční radosti. Když Maria uvítala zmrtychvstalého Ježíše, byla znamením očekávání lidstva, které doufá, že jednou dosáhne svého plného uskutečnění skrze své zmrtychvstání.

ALELUJA - CHVALME PÁNA

*Máš k tomu všechny důvody,
neboť Zmrtychvstalý
k tobě hovoří:*

Já jsem ten, který je Nejvyšší.

Já jsem ten, kterého miluješ.

Já jsem ten, z něhož se raduješ.

Já jsem ten, jemuž sloužíš.

Já jsem ten, po kterém toužíš.

Já jsem ten,

který naplňuje tvé touhy.

Já jsem tvě VŠECHNO.

Jelikož je tomu skutečně tak,

očekává Pán od tebe

radostnou službu.

Proto nesmíš zahrabat

dar veselé myslí,

musíš námahy a strádání

snášet s veselím,

proto se musíš stále snažit

o slunnou pohodu,

proto dej duchu radosti

načerpánému u Boha

přetékat na druhé.

Velmi dobře se pro tebe hodí

následující modlitba:

„Ó Pane, chci vždy konat to,

co ode mne chceš - s radostí.

Chci snášet to, co na mě sešleš -

s radostí.

Chci pracovat a působit - v radosti.

Chci jít za tebou,

kamkoliv mě voláš - s radostí.

Osvěcuj mě a posiluj mě v tom.

Především však udržuj ve mně

svou radost. Amen.“

Podle -sks- 16/2003

Z archivu redakce

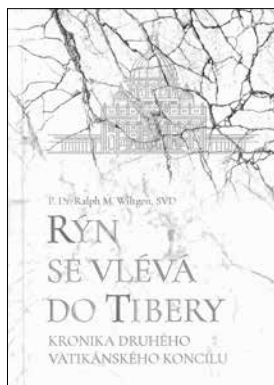
CÍRKEVNÍ HISTORIE

RÝN SE VLÉVÁ DO TIBERY • KRONIKA DRUHÉHO Vatikánského koncilu

P. Dr. Ralph M. Wiltgen SVD
Z angličtiny přeložil Josef Peška

Ralph M. Wiltgen (1921–2002), člen Společnosti Božího Slova, historik a novinář, byl očitým svědkem událostí Druhého vatikánského koncilu, jehož průběh s odstupem dvou let od jeho skončení čtivým, ale přitom detailním způsobem zaznamenal. Autor měl, jakožto respektovaný profesionální žurnalista a nestranný komentátor, přístup ke všem hlavním postavám a událostem koncilu. Proto nepřekvapí vyvážené faktografické pojetí publikace. Kniha barvitě zachycuje snahu koalice liberálních aktérů koncilu, biskupů převážně ze zemí podél Rýna („rýnských otců“), kteří díky své organizovanosti převzali otěže směřování koncilu. Autor tyto snahy nijak nekomentuje a nehodnotí, pouze konstatuje fakta. Stejně tak nechává bez subjektivních komentářů dramatické kroky Mezinárodní skupiny otců (Coetus Patrum Internationalis), skupiny asi 200 biskupů, kteří se pučí liberálů pokusili zabránit. Kniha je klíčovým zdrojem pro pochopení toho, co dnes formuje katolickou církev a co stojí v pozadí mnoha trendů, které určují její budoucí vývoj. Původní americké vydání obdrželo církevní schválení.

Nakladatelství Christianitas, s. r. o.
Druhé, revidované vydání
Váz., A5, 368 stran, 350 Kč

PRO DĚTI

OTČE NÁŠ PRO MALÍČKÉ

Josef Hronek • Ilustrace H. Neumannová

Tato drobná knižička je určena nejmenším dětem. Krátkými veršičkami doprovází jednotlivé části modlitby Otče náš a nenásilně k nim na několika řádcích podává poučení. Současť jsou také roztomilé dětské obrázky, které všechny verše doplňují. Knižička poprvé vyšla v roce 1932 a v současném vydání prošla drobnou jazykovou úpravou spolu s reťuší původních obrázků.

Nakladatelství Christianitas, s. r. o.
Brož., A6, křídový papír,
20 stran, 70 Kč

HRACÍ KARTY

KVARTETO ZVÍŘATA V BIBLI

Námět a ilustrace Marianna Čaučíková • Přeložil Marian Zajíček • Odpovědná redaktorka Danka Jacečková

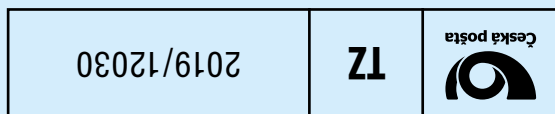
Chcete-li se zabavit a dozvědět se něco nového z Písma svatého, je toto kvarteto pro vás tím pravým. Karty nabízejí poutavé ilustrace zvířat rozdělených do skupin podle prostředí, ve kterém žijí, stručný popis událostí, v nichž sehrála svoji roli, jakož i informace o tom, kde v Bibli najdete jednotlivé příběhy z karet.

TV LUX s.r.o.
Krabička s kartami, 64x15 x100 mm,
32 karet, 169 Kč

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

779 00 Olomouc
Dolní nám. 24
Malice cyrilometodějská s. r. o.